

BUKU PANDUAN PELAKSANAAN

PARLIMEN BELIA MALAYSIA

#PARLIMENBELIAMALAYSIA2025

BUKU PANDUAN PELAKSANAAN

PARLIMEN BELIA MALAYSIA

#PARLIMENBELIAMALAYSIA2025

Buku
**“PANDUAN PELAKSANAAN
PERLIMEN BELIA MALAYSIA”**
ini diterbitkan oleh :

PARLIMEN MALAYSIA

Bangunan Parlimen Jalan Parlimen
50680 Kuala Lumpur, Malaysia.

Tel : +603-2070 1955

Fax : +603-2072 7436

Laman Web : www.parlimen.gov.my

Cetakan Pertama 2025

@ Parlimen Malaysia

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian terbitan ini boleh diterbitkan semula atau ditukar dalam apa jua bentuk dengan apa jua cara, sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanikal, rakaman dan sebagainya kecuali dengan keizinan bertulis daripada Ketua Pentadbir Parlimen Malaysia.

Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Perpustakaan Negara Malaysia

Rekod katalog untuk buku ini boleh didapati
dari Perpustakaan Negara Malaysia

ISBN 978-629-98706-3-0

Khidmat reka bentuk, penerbitan
dan cetakan oleh:

Mzas Maju Enterprise (IP0508453-X)

19B, Jalan Pulai Hartamas 1, Medan Pulai Hartamas,
31300, Ipoh, Perak Darul Ridzuan.

KANDUNGAN

PRAKATA	1
SEKSYEN A – PENGENALAN	2
1.0 Latar Belakang	2
1.1 Pengenalan mengenai Parlimen Belia	3
1.2 Asas Undang-undang dan Pengurusan Risiko	4
2.0 Falsafah, Objektif, dan Tadbir Urus.....	5
2.1 Falsafah dan Aspirasi PBMy	5
2.2 Objektif Teras.....	7
2.3 Lembaga Tadbir Urus (LTU) PBMy: Struktur dan Kuasa	9
2.3.1 Komposisi dan Pemilihan LTU.....	9
2.3.2 Bidang Kuasa dan Tanggungjawab LTU	10
2.3.3 Mesyuarat dan Kuorum.....	11
2.4 Sekretariat Parlimen Belia Malaysia	13
2.4.1 Peranan dan Tanggungjawab.....	13
2.4.2 Tempoh dan Kekerapan Mesyuarat.....	18
2.4.3 Pemantauan dan Penilaian.....	19
3.0 Sistem Pilihan Raya	19
3.1 <i>First Past the Post</i>	19
3.2 <i>Party List</i>	20
3.3 <i>Formula Hare Quota</i>	22
3.4 Cadangan Penambahbaikan Sistem Pilihan Raya.....	23
Justifikasi Pemilihan Model Ini untuk PBMy.....	24
SEKSYEN B – PENUBUHAN PARTI	25
4.0 Penubuhan Parti.....	25
4.1 Pendaftaran Parti	25
4.1.1 Keperluan Pendaftaran Parti.....	25
4.1.2 Syarat Presiden Parti	27
4.1.3 Proses Pendaftaran Parti.....	28
4.2 Pengurusan Parti dan Perlembagaan	29
4.3 Pengurusan Kewangan dan Dana Parti	29
4.3.1 Siling Dana (Funding Cap).....	30
4.3.2 Akauntabiliti dan Ketelusan:.....	30

4.3.3 Tabung PBMy	31
4.4 Larangan dan Tanggungjawab Parti	32
SEKSYEN C - PEMILIHAN AHLI PARLIMEN BELIA	34
5.0 Syarat pemilih dan Calon Pilihan raya	34
5.1 Syarat Pemilih	35
5.2 Syarat Calon Pilihanraya	35
6.0 Proses Pemilihan Pilihanraya Ahli Parlimen Belia	36
6.1 Pencalonan Ahli Parlimen Belia oleh Parti	36
6.2 Berkempen	37
6.2.2 Etika berkempen	37
6.3 Pengundian	37
SEKSYEN D – PELANTIKAN AHLI PARLIMEN BELIA Malaysia (APBMy)	38
7.0 Pelantikan Ahli PBMy	38
7.1 Keahlian, Peranan, dan Kod Etika	39
7.1.1 Peranan dan Tanggungjawab Ahli Parlimen Belia (APBMy)	40
7.2 Kod Etika dan Tata Kelakuan	40
7.2.1 Prinsip Am Kelakuan	41
7.2.2 Neutraliti Politik Kepartian	42
7.2.3 Polisi Media Sosial	44
7.2.4 Tata Kelakuan Perbahasan	45
7.2.4 Prosedur Tatatertib dan Rayuan	47
SEKSYEN E - PROGRAM PEMBANGUNAN KEPIMPINAN PBMy	50
8.0 Modul Aktiviti Ahli Parlimen Belia	50
8.1 Persidangan Parlimen Belia	51
8.2 Modul Kenegaraan dan Kepimpinan Belia	53
8.3 Modul Libat Urus Bersama Ahli Parlimen	54
Lampiran A	54
Lampiran B	59
Lampiran C	60
PENGHARGAAN	63

PRAKATA

Dato' Ahmad Husaini Abdul Rahman
Ketua Pentadbir Parlimen Malaysia

Dengan nama Tuhan Yang Maha Pemurah lagi Maha Penyayang, Parlimen Malaysia, sebagai institusi perundangan tertinggi negara, berbesar hati mengambil alih tanggungjawab penuh untuk mengurus dan melaksanakan program Parlimen Belia Malaysia (PBMy) bermula tahun 2025. Peralihan ini menandakan satu fasa baharu yang signifikan dalam usaha kita untuk memperkasakan generasi muda sebagai pewaris kepimpinan negara. Ia merupakan satu penghormatan dan amanah yang dipikul dengan penuh komitmen untuk memastikan PBMy bukan sekadar sebuah simulasi, tetapi sebuah

platform latihan kepimpinan dan pendidikan demokrasi yang unggul dan berimpak tinggi. Sejak penubuhannya, PBMy telah berjaya menjadi wadah penting bagi suara belia untuk didengari. Namun, aspirasi kita kini menjangkau lebih jauh. Buku Panduan Pelaksanaan PBMy 2025 ini dirangka semula secara teliti dan komprehensif untuk merealisasikan satu visi yang lebih besar: untuk menjadikan PBMy sebagai model rujukan kepada amalan demokrasi yang segar, progresif, dan berteraskan pembangunan generasi muda secara holistik.

Dokumen ini ialah manifestasi komitmen kita untuk membina sebuah program yang didasari oleh nilai-nilai teras Integriti, Akauntabiliti, dan Ketelusan yang akan menjadi panduan dalam setiap aspek pelaksanaan dan penyertaan. secara aktif dalam arena politik dan masyarakat sivil. Justeru, saya menyeru kepada seluruh belia Malaysia untuk merebut peluang keemasan ini.

Selamat maju jaya.

SEKSYEN A – PENGENALAN

1.0 Latar Belakang

Parlimen Belia Malaysia mula diperkenalkan pada tahun 2015 dan merupakan program anjuran Kementerian Belia dan Sukan (KBS) di bawah kelolaan Jabatan Belia dan Sukan Negara (JBSN). Program ini telah menjadi satu wadah perbincangan yang lebih inklusif kepada para belia yang berminat untuk menyatakan pandangan dan cadangan dari sudut pandang belia. Sehingga kini, program Parlimen Belia telah dapat mengukuhkan dan memperkasakan peranan belia dalam menyumbang kepada perubahan demokrasi yang lebih progresif.

Pada Oktober 2023, Mesyuarat Jemaah Menteri telah memutuskan dan bersetuju agar Parlimen Belia Malaysia diurus dan dilaksanakan sepenuhnya oleh Parlimen Malaysia. Keputusan ini memberi satu penghormatan kepada Parlimen Malaysia yang merupakan institusi perundangan tertinggi negara dan sekaligus akan menjadi ruang utama kepada golongan belia untuk berwacana mengikut acuan demokrasi berparlimen dengan lebih praktikal.

Pelaksanaan program ini secara umumnya telah berjaya menjadi platform menyuarakan pandangan mereka namun begitu ia kurang memberi impak kepada perwakilan belia dalam institusi politik¹. Sepanjang Program ini dilaksanakan dari 2015 hingga 2024, melibatkan 526 orang belia yang telah dipilih. Walau bagaimanapun, hanya lima orang Ahli Parlimen Belia pernah bertanding semasa pilihan raya negeri dan berjaya dipilih sebagai Ahli Dewan Undangan Negeri, manakala di Parlimen Malaysia, masih tiada perwakilan di kalangan alumni Parlimen Belia².

Pada tahun 2019, Rang Undang – Undang Perlembagaan (Pindaan) 2019 telah mencipta satu sejarah baharu di mana golongan muda umur 18 tahun layak untuk mengundi dan menjadi calon dalam pilihan raya. Gerakan Undi18 ini merupakan satu

¹ Perlaksanaan Dan Cabaran Penglibatan Belia Dalam Parlimen Belia Malaysia. 2018. <https://journalarticle.ukm.my/20298/1/25215-74506-1-SM.pdf>

² Kementerian Belia dan Sukan. Info Parlimen Belia. 2023. Sekretariat Parlimen Belia, Jabatan Belia dan Sukan.

dari antara resolusi yang dibawa oleh golongan belia yang dibincangkan dan dibahaskan di dalam sesi persidangan Parlimen Belia.

Statistik juga menunjukkan komposisi Ahli Dewan Rakyat Parlimen Ke-15 dalam kalangan golongan ahli parlimen muda juga rendah, iaitu hanya 19 orang berumur di bawah umur 40 tahun (hanya 8.5% daripada keseluruhan kerusi), manakala di Dewan Negara hanya terdapat 3 orang senator sahaja yang berumur di bawah umur 40 tahun³.

1.1 Pengenalan mengenai Parlimen Belia

Penyertaan dan penglibatan aktif belia dalam masyarakat serta amalan demokrasi adalah amat penting untuk memastikan keperluan mereka dipenuhi dan hak asasi mereka diiktiraf serta dikuatkuasakan⁴. Penglibatan ini memberi peluang kepada belia untuk menjadi suara kepada generasi mereka. Berdasarkan laporan yang dikeluarkan oleh World Assembly of Youth (2015)⁵ *“Youth Participation in Decision Making”*, penyertaan belia menyumbang kepada keputusan dan hasil yang lebih baik. Penyertaan serta kepimpinan belia bermaksud mereka dan organisasi yang dipimpin belia diberi peluang, memiliki kapasiti, dan mendapat manfaat daripada persekitaran, program berasaskan tujuan, dan polisi yang disediakan di semua peringkat. Penglibatan aktif belia dalam proses membuat keputusan dan pelaksanaan tindakan di peringkat tempatan serta seterusnya adalah asas penting untuk membina sebuah masyarakat yang inklusif dan lebih demokratik.

Penyertaan belia yang berkesan memerlukan pendekatan menyeluruh dengan menyediakan peluang yang bermakna bagi golongan belia untuk memainkan peranan aktif dalam mempengaruhi, merangka, dan membentuk dasar, serta menyumbang kepada pembangunan perkhidmatan dan pelaksanaan program kerajaan. Peluang ini tidak hanya terhad kepada penglibatan pasif, tetapi juga memberi ruang kepada belia untuk membawa perspektif unik mereka ke dalam proses membuat keputusan. Untuk

³ Parlimen Malaysia. Bahagian Hal Ehwal Ahli Parlimen. 2024.

⁴ Youth Participation <https://www.un.org/esa/socdev/documents/youth/fact-sheets/youth-participation.pdf>

⁵ Youth Participation in Decision Making https://www.way.org.my/_files/ugd/eaff97_a88dc4ed2d6b4f7099c91cd1ca77c24b.pdf

mencapai matlamat ini, pelbagai mekanisme perlu dibangunkan, termasuk platform rasmi seperti forum belia, jawatankuasa penasihat, dan sesi dialog dengan pembuat dasar. Selain itu, mekanisme tidak rasmi seperti program kesukarelawanan, bengkel komuniti, dan kempen advokasi juga boleh digunakan untuk memperluaskan akses penyertaan. Pendekatan holistik ini memastikan suara belia diambil kira dan memberikan impak positif dalam pembangunan dasar dan program yang lebih inklusif.

Justeru, pada tahun 2015 program Parlimen Belia diperkenalkan untuk memberi ruang dan platform kepada suara anak muda untuk menyuarakan pandangan, cadangan serta mengangkat isu - isu yang berkaitan belia. Sehingga kini, Parlimen Belia ini telah menjadi platform kepada belia yang ingin terlibat secara langsung dalam amalan demokrasi berparlimen di Malaysia yang bukan sahaja membincangkan isu - isu belia, namun lebih luas dari itu.

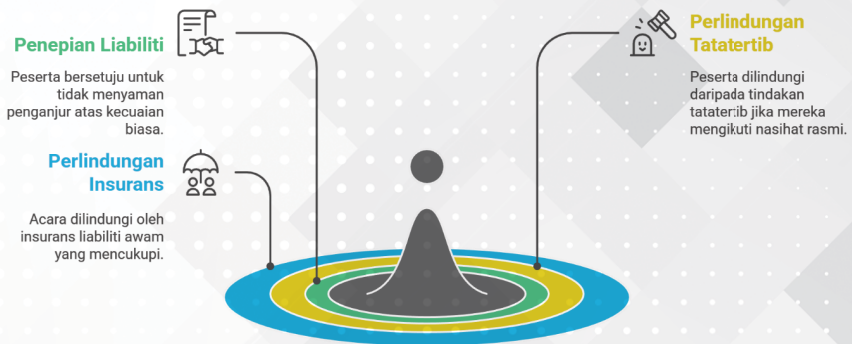
1.2 Asas Undang-undang dan Pengurusan Risiko

PBMy ialah sebuah program simulasi yang dianjurkan oleh Parlimen Malaysia. Ia tidak digazetkan di bawah mana-mana Akta Parlimen dan tidak diuruskan di bawah Akta Pertubuhan 1966. Oleh itu, kuasa dan peraturan yang terkandung di dalam Buku Panduan ini berkuat kuasa melalui rangka kerja undang-undang kontrak. Penyertaan dalam program ini adalah tertakluk kepada persetujuan setiap peserta untuk mematuhi semua peraturan yang ditetapkan, yang dimeterai melalui satu Perjanjian Penyertaan dan Aku Janji yang mandatori (rujuk Lampiran C). Perjanjian ini mengubah Buku Panduan daripada satu set garis panduan kepada terma dan syarat yang mengikat secara sah, membolehkan penguatkuasaan peraturan tatatertib dan kewangan. Bagi melindungi institusi Parlimen Malaysia sebagai penaung, satu pendekatan pengurusan risiko yang proaktif akan diguna pakai. Ini termasuk:

- i. **Penepian Liabiliti (Waiver of Liability):** Perjanjian Penyertaan mengandungi fasal penepian liabiliti yang jelas di mana peserta mengakui risiko yang wujud dan bersetuju untuk tidak mengambil tindakan undang-undang terhadap penganjur bagi kecuaiian biasa.
- ii. **Prinsip Pemuatan Berpanduan Nasihat (Perlindungan Tatatertib Dalaman):** Seorang peserta atau parti tidak akan dikenakan tindakan

tatatertib dalaman di bawah Buku Panduan ini jika, sebelum mengambil sesuatu tindakan, mereka telah mendapatkan dan mematuhi nasihat yang diberikan oleh Sekretariat PBMy dengan suci hati.

- iii. **Perlindungan Insurans:** Sekretariat akan memastikan semua acara rasmi PBMy dilindungi oleh insurans liabiliti awam yang mencukupi.

2.0 Falsafah, Objektif, dan Tadbir Urus

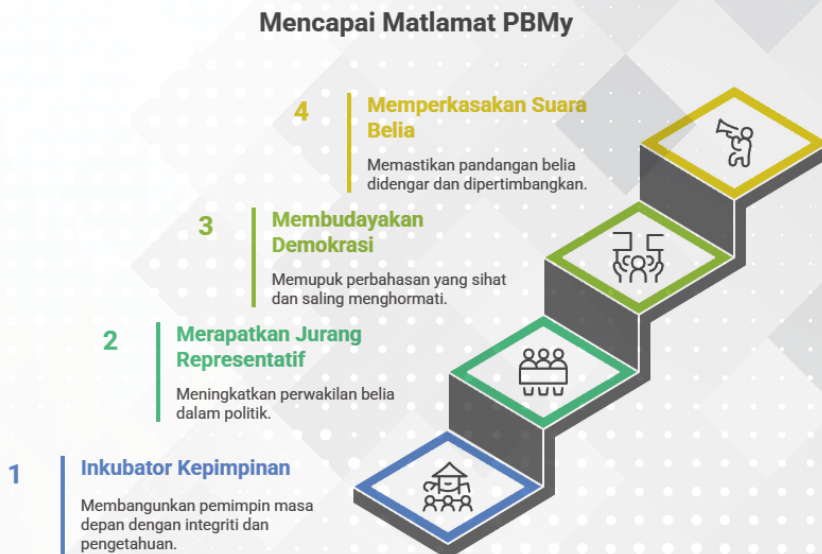
Bahagian ini menetapkan kerangka falsafah, matlamat strategik, dan struktur tadbir urus yang menjadi tulang belakang kepada Parlimen Belia Malaysia (PBMy). Ia dirancang untuk memastikan program ini bukan sahaja relevan, tetapi juga mempunyai hala tuju yang jelas, berintegriti, dan dipimpin oleh belia untuk belia, selaras dengan maklum balas dari bengkel pemantapan yang menekankan keperluan untuk sebuah rangka kerja yang kukuh dan telus.

2.1 Falsafah dan Aspirasi PBMy

Parlimen Belia Malaysia (PBMy) berlandaskan falsafah bahawa penglibatan belia yang bermakna dalam proses demokrasi ialah prasyarat untuk sebuah negara yang dinamik dan inklusif. Program ini bukan sekadar satu acara tahunan, tetapi sebuah institusi pendidikan kepimpinan yang berterusan. Falsafah terasnya adalah untuk

menyediakan sebuah "platform simulasi untuk mendidik kepimpinan belia berasaskan prinsip demokrasi berparlimen" yang berketelusan tinggi.

Aspirasi utama PBMy adalah untuk menjadi "model rujukan kepada amalan demokrasi yang segar, progresif dan berteraskan pembangunan generasi muda". Ini membawa maksud bahawa PBMy bermatlamat untuk:

i. **Menjadi Inkubator Kepimpinan**

Melahirkan generasi pemimpin masa depan yang bukan sahaja berpengetahuan tentang proses legislatif, tetapi juga menghayati dan mengamalkan nilai integriti, akauntabiliti, dan khidmat kepada masyarakat;

ii. **Merapatkan Jurang Representatif**

Mengenalpasti dan menangani kelemahan program sebelum ini yang kurang memberi impak kepada perwakilan belia dalam institusi politik sebenar secara proaktif. PBMy berhasrat untuk menjadi laluan yang jelas bagi alumni untuk terlibat dalam proses politik negara;

iii. **Membudayakan Demokrasi Berprinsip**

Memupuk budaya perbahasan yang sihat, berasaskan fakta, dan saling menghormati, di mana idea dicabar, bukan individu; dan

iv. **Memperkasakan Suara Belia**

Mengangkat pandangan dan cadangan belia mengenai isu-isu nasional untuk dipertimbangkan secara tegas oleh penggubal dasar, meneruskan legasi kejayaan seperti gerakan Undi18 yang lahir daripada resolusi persidangan belia.

2.2 Objektif Teras

Bagi mencapai aspirasi yang digariskan, PBMy menetapkan empat objektif teras yang khusus dan boleh diukur. Objektif-objektif ini dirangka berdasarkan cadangan konkrit dari bengkel pemantapan untuk memastikan program ini mempunyai hala tuju yang jelas dan relevan. Empat objektif teras tersebut ialah:

Objektif Teras PBMy

i. **Menyediakan Simulasi Legislatif Berketelusan Tinggi**

Mewujudkan sebuah ekosistem persidangan yang menyerupai Parlimen Malaysia sebenar, lengkap dengan dinamik kerajaan dan pembangkang. Ini bertujuan untuk mendidik belia tentang fungsi dan cabaran sistem demokrasi berparlimen secara praktikal dan mendalam;

ii. **Melaksanakan Pembangunan Kepimpinan Berstruktur dan Berterusan**

Menawarkan program pembangunan kepimpinan yang komprehensif sepanjang penggal tiga tahun. Program ini akan merangkumi latihan kemahiran insan, advokasi, pengurusan projek, dan pemahaman dasar awam, dan memastikan pembangunan holistik untuk setiap ahli;

iii. **Menjadi Wadah Kepimpinan Beretika**

Mengintegrasikan prinsip integriti, akauntabiliti, dan tadbir urus yang baik dalam setiap aspek program, daripada pemilihan hingga pengurusan

kewangan parti. PBMy akan menjadi medan latihan untuk pemimpin yang berpegang teguh pada etika dan prinsip; dan

iv. **Menghasilkan Usul Dasar Berkualiti**

Membimbing dan memudah cara ahli untuk menjalankan penyelidikan, perundingan, dan perbahasan bagi menghasilkan usul-usul dasar yang bernas dan berasaskan bukti. Usul-usul ini akan dikemukakan secara rasmi kepada kementerian dan agensi kerajaan yang berkaitan untuk tindakan susulan.

2.3 Lembaga Tadbir Urus (LTU) PBMy: Struktur dan Kuasa

Sebuah badan tadbir urus tertinggi yang dikenali sebagai Lembaga Tadbir Urus (LTU) Parlimen Belia Malaysia ditubuhkan untuk memastikan PBMy ditadbir dengan cekap, telus, dan benar – benar dipimpin oleh belia. Penubuhan LTU ialah satu reformasi struktur yang kritikal, memperkukuhkan struktur Sekretariat Parlimen Belia Malaysia. Transformasi ini ialah kunci untuk menjadikan PBMy sebuah "latihan kepimpinan" yang tulen dan berkesan, selaras dengan prinsip yang diguna pakai oleh platform belia antarabangsa yang berjaya seperti *United Kingdom Youth Parliament* (UKYP) dan *European Youth Parliament* (EYP).

2.3.1 Komposisi dan Pemilihan LTU

Pada ketika ini, LTU akan dianggotai oleh **Yang di-Pertua Dewan Rakyat** sebagai **Pengerusi, Ketua Pentadbir Parlimen Malaysia sebagai Setiausaha** manakala ahli adalah terdiri daripada barisan **Penasihat PBMy**. Komposisi ini bakal dipanjangkan kelak kepada seorang wakil yang dipilih dari setiap negeri dan Wilayah Persekutuan. Pada masa hadapan, ahli LTU mestilah merupakan bekas atau ahli PBMy yang sedang berkhidmat, dan mempunyai pemahaman mendalam tentang program ini. Model yang diadaptasi dari UKYP ini, memastikan setiap kawasan mempunyai wakil dalam badan pembuat keputusan tertinggi, dan mewujudkan sistem akauntabiliti yang jelas di mana ahli LTU bertanggungjawab kepada ahli-ahli yang memilih mereka dari negeri masing-masing. Bagi meningkatkan ketelusan dan kepakaran, LTU juga akan

dianggotai oleh sehingga tiga (3) orang 'ahli Lay' (lay member) yang dilantik oleh Yang di-Pertua Dewan Rakyat. Ahli 'lay' ini akan terdiri daripada individu yang mempunyai kepakaran dalam bidang seperti undang-undang, kewangan, atau akademik untuk memberikan pandangan bebas dan nasihat pakar kepada Lembaga. Selain itu, pemilihan ahli LTU selain daripada lantikan Yang di-Pertua Dewan Rakyat, juga akan dibuka dan dijalankan kelak secara demokratik dalam kalangan Ahli Parlimen Belia Malaysia (APBMy) dari setiap negeri. Proses pemilihan akan diuruskan oleh Sekretariat PBMy dengan telus dan adil. Manakala, tempoh perkhidmatan bagi ahli LTU adalah selaras dengan tempoh penggal PBMy, iaitu selama tiga tahun.

2.3.2 Bidang Kuasa dan Tanggungjawab LTU

LTU diberikan mandat dan kuasa strategik, bukan sekadar fungsi pentadbiran. Bidang kuasanya yang luas adalah penting untuk memastikan program ini kekal relevan, dinamik, dan berintegriti. Kuasa-kuasa ini, yang diadaptasi daripada model UKYP dan EYP termasuklah:

i. **Pemegang Amanah Buku Panduan**

LTU memegang kuasa muktamad untuk meluluskan sebarang pindaan atau penambahbaikan kepada Buku Panduan Pelaksanaan PBMy ini. Ini memastikan peraturan program sentiasa relevan dan mencerminkan pengalaman dan keperluan para ahli.

ii. **Penetapan Hala Tuju Strategik**

Bekerjasama dengan Sekretariat PBMy untuk menetapkan visi, etos, dan hala tuju strategik program bagi setiap penggal (tiga tahun).

iii. **Pengerusi Jawatankuasa Rayuan**

Pengerusi LTU secara ex officio akan mempengerusikan Jawatankuasa Rayuan Pilihan Raya dan Jawatankuasa Rayuan Tatatertib, memastikan proses rayuan dikendalikan di peringkat tertinggi dan paling berkecuali.

iv. **Pengawasan Kualiti dan Keselamatan Program**

Bertanggungjawab untuk memantau dan memastikan semua aktiviti, persidangan, dan program di bawah PBMy dijalankan dengan berkualiti serta mematuhi polisi keselamatan dan kesejahteraan peserta.

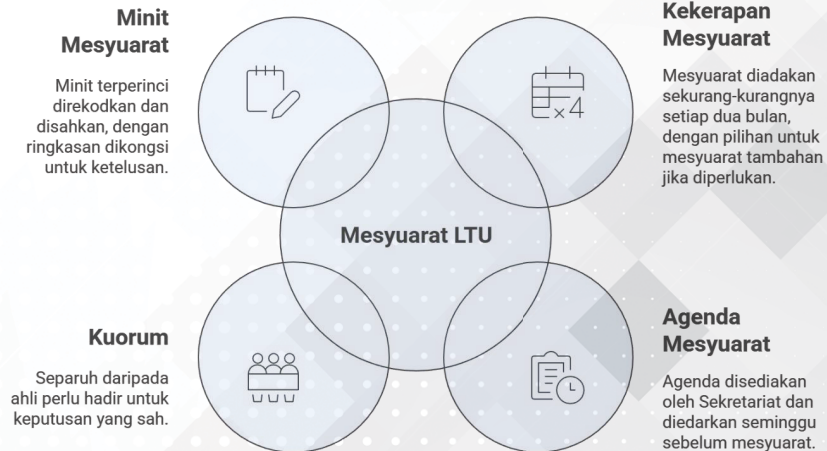
v. **Perwakilan Suara Ahli**

Bertindak sebagai saluran utama bagi APBMy untuk menyuarakan pandangan, kebimbangan, dan cadangan mengenai pengurusan dan hala tuju program kepada Sekretariat dan Penaung.

2.3.3 Mesyuarat dan Kuorum

Bagi memastikan tadbir urus yang tersusun dan proses membuat keputusan yang lebih berkesan, peraturan mesyuarat LTU yang formal akan dikuatkuasakan selaras dengan amalan terbaik antarabangsa.

Struktur Mesyuarat LTU

i. Kekerapan Mesyuarat

Mesyuarat penuh LTU akan diadakan sekurang-kurangnya sekali setiap dua (2) bulan. Mesyuarat tambahan boleh diadakan mengikut keperluan.

ii. Agenda Mesyuarat

Agenda mesyuarat akan disediakan oleh Sekretariat dengan perbincangan bersama Pengerusi LTU dan diedarkan kepada semua ahli sekurang-kurangnya tujuh hari sebelum mesyuarat.

iii. Kuorum

Kuorum untuk mesyuarat LTU adalah separuh (50%) daripada jumlah keseluruhan ahli. Sebarang keputusan yang dibuat tanpa kuorum yang mencukupi adalah tidak sah.

iv. Minit Mesyuarat

Minit mesyuarat yang terperinci akan direkodkan oleh Sekretariat dan disahkan dalam mesyuarat berikutnya. Ringkasan keputusan utama mesyuarat akan dikongsikan dengan semua APBMy untuk memastikan ketelusan.

2.4 Sekretariat Parlimen Belia Malaysia

Sekretariat PBMMy ditubuhkan sebagai badan pelaksana dan penyelarar utama dalam memastikan kelancaran program Parlimen Belia Malaysia selaras dengan objektif untuk membudayakan amalan demokrasi berparlimen dalam kalangan belia dan menyediakan platform pembangunan kepimpinan muda.

2.4.1 Peranan dan Tanggungjawab

Sekretariat PBMMy bertanggungjawab untuk:

Tanggungjawab Sekretariat PBMMy

Pengawasan
Program

Dokumentasi
dan Pelaporan

Pemantauan
Pematuhan

Komunikasi
Rasmi

Pematuhan
Undang-
undang

Pengurusan
Sistem E

Kerjasama
Strategik

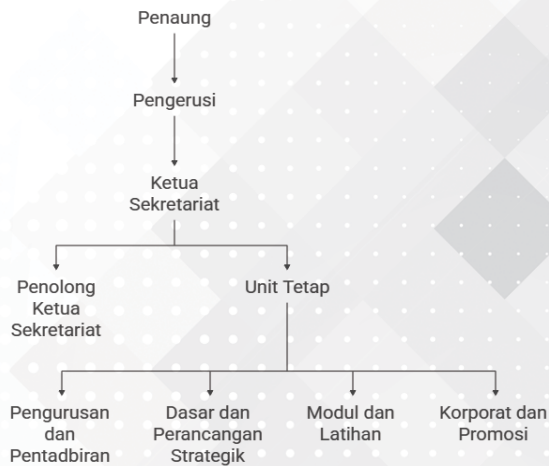

- i. Menyelia dan menyelaras keseluruhan proses pelaksanaan Parlimen Belia Malaysia termasuk pendaftaran, pemilihan, persidangan dan pascaprogram;
- ii. Menyediakan dokumentasi, laporan, dan pelaporan program kepada pihak berkuasa berkaitan;
- iii. Menjalankan pemantauan terhadap parti dan ahli PBMy dari segi pematuhan kepada kod etika, integriti dan prestasi;
- iv. Menjadi saluran komunikasi rasmi antara Parlimen Malaysia, pihak berkepentingan, belia dan masyarakat umum mengenai aktiviti PBMy;
- v. Memastikan segala aktiviti mematuhi peruntukan undang-undang dan prinsip tadbir urus yang baik;
- vi. Menyelia sistem e-PBMy dari segi pendaftaran, keselamatan data dan integriti sistem pengundian; dan
- vii. Membentuk kerjasama strategik dengan agensi kerajaan, NGO, institusi pendidikan dan pihak swasta untuk pembangunan kapasiti dan modul kepimpinan belia.

2.4.2 Keanggotaan

Sekretariat PBMMy diketuai oleh:

Struktur Organisasi Sekretariat PBMMy

- **Penaung:** Speaker Dewan Rakyat atau wakil rasmi.
- **Pengerusi:** Ketua Pentadbir Parlimen Malaysia atau wakil dilantik.
- **Ketua Sekretariat:** Pegawai operasi utama urusan harian Sekretariat.
- **Penolong Ketua Sekretariat:** Membantu menyelaras operasi utama program.
- **Unit Tetap:** Pengurusan dan Pentadbiran, Dasar dan Perancangan Strategik, Modul dan Latihan dan Korporat dan Promosi.

Fungsi dan Tugas-Tugas Unit di bawah Sekretariat PBMy

Unit	Fungsi	Tugas-Tugas
Pengurusan dan Pentadbiran	Memastikan urusan pentadbiran dan pengurusan harian PBMy berjalan lancar serta mematuhi garis panduan dan keputusan Sekretariat.	- Menyelaras pengurusan pentadbiran sekretariat, termasuk pengurusan dokumen, rekod, dan komunikasi rasmi. - Merancang dan mengendalikan keperluan logistik sepanjang program, sidang dan mesyuarat PBMy. - Menyelaras penyediaan laporan tahunan, minit mesyuarat dan laporan aktiviti. - Memastikan sistem pemilihan, pendaftaran dan keahlian dikemaskini dan dikawal dengan rapi. - Bertanggungjawab terhadap hal-hal berkaitan penyelarasan antara PBMy dengan pihak berkepentingan. - Lain-lain tugas semasa yang berkaitan.
Dasar dan Perancangan Strategik	Merancang strategi hala tuju, pembangunan kapasiti dan pembentukan dasar yang selari dengan matlamat PBMy.	- Menggubal pelan pembangunan jangka pendek dan jangka panjang PBMy. - Membantu merangka dasar serta inisiatif pembangunan kepimpinan belia. - Memastikan pelaksanaan projek, program dan aktiviti memenuhi objektif pembangunan belia. - Merancang kerjasama strategik dengan agensi kerajaan, pertubuhan belia, dan pihak swasta. - Membuat penilaian dan kajian impak terhadap pelaksanaan program PBMy. - Lain-lain tugas semasa yang berkaitan.
Modul dan Latihan	Merancang dan melaksanakan modul pembelajaran, latihan kepimpinan, dan pembangunan kapasiti ahli PBMy.	- Merangka kandungan modul latihan kepimpinan, demokrasi, advokasi dasar dan simulasi parlimen. - Menyediakan latihan prapersidangan, semasa persidangan dan pascapersidangan. - Memastikan keberkesanan program pembinaan kapasiti

		melalui penilaian impak latihan. • Menjalin kerjasama dengan institusi latihan, akademi kepimpinan dan agensi pembangunan belia. • Memastikan modul sentiasa dikemas kini dan relevan dengan perkembangan semasa. • Lain-lain tugas semasa berkaitan.
Korporat dan Promosi	Menguruskan komunikasi korporat, hubungan strategik dan promosi PBMy di semua platform media.	• Merancang strategi promosi, publisiti dan penjenamaan PBMy di peringkat nasional dan antarabangsa. • Menjalankan kempen kesedaran dan promosi penyertaan PBMy di media sosial, digital, dan cetakan. • Mengurus hubungan media dan publisiti berkaitan acara rasmi PBMy. • Merancang kerjasama strategik dengan rakan media dan rakan strategik korporat. • Memastikan komunikasi dua hala yang berkesan antara PBMy, peserta, dan masyarakat. • Lain-lain tugas semasa berkaitan.

Untuk memastikan pembahagian peranan yang jelas dan mengelakkan pertindihan bidang kuasa, satu Piagam Tadbir Urus dalam bentuk jadual akan digunakan untuk menggariskan peranan strategik LTU dan peranan operasi Sekretariat.

Fungsi/Bidang Keputusan	Peranan Lembaga Tadbir Urus (LTU) (Strategik/Dasar)	Peranan Sekretariat (Operasi/Pelaksanaan)	Rujukan Fasal Utama
Meminda Buku Panduan	Memegang kuasa untuk meluluskan semua pindaan.	Mencadangkan pindaan operasi; menasihati kebolehlaksanaan pindaan dasar.	2.3.2
Menetapkan Belanjawan Tahunan	Meluluskan rangka kerja belanjawan keseluruhan dan keutamaan perbelanjaan.	Menyediakan draf belanjawan terperinci untuk kelulusan LTU; menguruskan perbelanjaan.	2.4.1
Pendaftaran Parti	Menetapkan dasar dan kriteria untuk pendaftaran parti.	Menguruskan proses pendaftaran dalam talian (e-PBMy); mengesahkan pematuhan kriteria.	4.1, 4.2
Pelaporan Kewangan	Menetapkan dasar mengenai pendedahan kewangan (contoh: ambang audit).	Menerima dan menyemak penyata kewangan; memantau pematuhan had perbelanjaan.	4.3
Proses Tatatertib	Bertindak sebagai badan rayuan terakhir (melalui Jawatankuasa Rayuan).	Menguruskan proses pentadbiran: menerima aduan, menjalankan siasatan awal, dan menyediakan sokongan logistik kepada Jawatankuasa Tatatertib.	2.3.2, 7.3
Proses Pilihan Raya	Menetapkan peraturan pilihan raya (Contoh: pilihan formula PR).	Mentadbir pilihan raya: menguruskan sistem pengundian e-PBMy, menjumlahkan undi, dan mengumumkan keputusan.	3.0, 6.0
Komunikasi Luaran	Meluluskan komunikasi strategik dan perkongsian peringkat tinggi.	Menguruskan semua perhubungan media rasmi, saluran media sosial, dan pengumuman awam.	2.4.1 (Korporat & Promosi)

2.4.2 Tempoh dan Kekerapan Mesyuarat

- Mesyuarat Sekretariat akan diadakan sekurang-kurangnya **sekali setiap dua bulan**.
- Mesyuarat Khas boleh dipanggil oleh Pengerusi atau atas permintaan dua Jawatankuasa Tetap.

2.4.3 Pemantauan dan Penilaian

- Sekretariat perlu menyediakan laporan tahunan termasuk laporan pemilihan, prestasi ahli, keberkesanan modul, dan cadangan penambahbaikan.
- Penilaian keberkesanan program dijalankan secara berkala bersama Parlimen Malaysia dan Kementerian Belia dan Sukan (jika perlu).

3.0 Sistem Pilihan Raya

Malaysia mengamalkan sistem demokrasi berparlimen dengan memberi hak kepada rakyat memilih seorang individu untuk mewakili mereka di Parlimen dan Dewan Undangan Negeri melalui pilihan raya umum. Sistem pilihan raya yang digunakan secara rasmi di Malaysia ialah sistem '*First Past the Post*' (FPTP).

3.1 *First Past the Post*

Dalam sistem ini, calon yang memperoleh undi terbanyak dalam setiap kawasan pilihan raya akan diisytiharkan sebagai pemenang, tanpa mengambil kira sama ada undi tersebut mewakili majoriti keseluruhan atau tidak. Sistem ini digunakan untuk memilih:

- Ahli Dewan Rakyat (Parlimen Malaysia)
- Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN)

Jadual 1: Kelebihan dan Kekurangan FPTP

Kelebihan FPTP	Kekurangan FPTP
Mudah difahami dan dilaksanakan.	Tidak mencerminkan secara perkadaran jumlah undi yang diperolehi oleh parti politik.
Keputusan pilihan raya dapat diumumkan dengan cepat.	Boleh menghasilkan situasi parti yang mendapat undian terendah memenangi majoriti kerusi.
Menyokong pembentukan kerajaan majoriti yang stabil.	Cenderung kepada sistem dua parti dominan dan mengurangkan peluang untuk parti kecil.

3.2 Party List

Sistem pilihan raya *Party List* ialah satu bentuk perwakilan berkadar (proportional representation) dengan memberi hak kepada pengundi memberikan undi mereka kepada parti politik, bukan kepada calon individu secara langsung (terutama dalam senarai tertutup). Jumlah kerusi dalam badan legislatif kemudiannya diagihkan berdasarkan bilangan undi yang diterima oleh setiap parti. Sistem ini mempunyai dua variasi utama iaitu:

i) Senarai Tertutup (Closed Party List)

- Pengundi hanya memilih parti politik.
- Parti menentukan susunan calon dalam senarai. Kerusi diperuntukkan bermula dari calon teratas senarai sehingga kuota kerusi tercapai.

ii) Senarai Terbuka (Open Party List)

- Pengundi boleh memilih calon tertentu daripada senarai parti.
- Susunan calon boleh berubah bergantung kepada jumlah undi individu yang diterima oleh calon.

Jadual di bawah menunjukkan perbandingan antara *Closed Party List* dan *Open Party List* dalam sistem pilihan raya *Party List* ini.

Elemen	<i>Open Party List</i>	<i>Closed Party List</i>
Pelaksanaan	Parti Politik mengemukakan senarai calon yang tidak disusun mengikut nombor berurutan dan tanpa nombor di hadapan nama. (Abjad atau loteri sahaja).	Parti politik mengemukakan senarai calon yang disusun mengikut nombor urutan yang ditentukan oleh parti politik.
Kaedah Pengundian	Pengundi boleh memilih salah satu nama calon atau mengundi salah satu parti politik.	Pengundi memilih parti politik
Penentuan Calon yang Dipilih	Dengan undian terbanyak.	Berdasarkan nombor urutan. Jika parti itu mendapat dua kerusi, maka calon yang dipilih adalah calon nombor 1 dan 2
Tahap perwakilan	Mempunyai perwakilan yang tinggi kerana pengundi bebas memilih wakil mereka yang akan duduk di badan perundangan secara langsung, supaya pengundi boleh terus mengawal individu/wakil yang	Kurang demokratik kerana rakyat tidak boleh memilih secara langsung wakil mereka yang akan duduk di badan perundangan. Pilihan parti politik tidak semestinya pilihan pengundi.

	mereka pilih.	
Tahap Kesamarataan Calon	Kemungkinan calon yang dipilih adalah calon tempatan dan berdasarkan sokongan orang ramai	Kemungkinan calon yang dipilih didominasi oleh kumpulan yang rapat dengan golongan elit parti politik dan bukan sokongan orang ramai.
Bilangan Kerusi dan Senarai Calon	Parti itu memperoleh kerusi berkadar dengan undi yang diperoleh.	Setiap parti membentangkan senarai calon dengan lebih daripada jumlah kerusi yang diperuntukkan kepada satu kawasan pilihan raya.
Kelebihan	1. Penggalakan kepada calon yang bersaing untuk meraih sokongan daripada pengundi. 2. Mewujudkan keakraban antara pengundi dengan mereka yang dipilih. 3. Legitimasi antara calon legislatif dan pengundi. 4. Menghapuskan nepotisme 5. Kesahihan yang kuat 6. Memperkukuh sistem perwakilan yang lebih adil 7. Nama calon dipaparkan kepada pengundi supaya rakyat tahu siapa wakil rakyat mereka.	1. Memudahkan untuk memenuhi kuota wanita atau kumpulan etnik minoriti kerana parti politik menentukan calon mereka. 2. Dapat meminimumkan amalan politik wang dan rasuah politik. 3. Memantapkan tanggungjawab parti politik. 4. Mudah menilai prestasi parti politik.
Kekurangan	1. Kecenderungan untuk politik wang berlaku sangat tinggi. 2. Memerlukan modal politik yang besar 3. Kerumitan pengiraan keputusan undi. 4. Sukar untuk menguatkuasakan kuota jantina dan etnik. 5. Persaingan politik menjadi liberal. 6. Tiada standard kelayakan pencalonan.	1. Pemilih tidak berperanan dalam menentukan siapa wakil parti mereka kerana nama calon disimpan oleh parti politik sehingga rakyat tidak tahu siapa yang akan menjadi wakil rakyat. 2. Tidak bertindak balas terhadap perubahan pantas. 3. Menjauhkan hubungan antara pengundi dan wakil rakyat selepas pilihan raya. 4. Bergantung kepada oligarki dan nepotisme.
Contoh Negara Lain	Austria, Netherlands, Belgium dan Brazil.	South Africa, Argentina, Bulgaria dan Ecuador.

Secara umumnya, sistem pilihan raya *Party List* telah digunakan oleh kebanyakan negara di Eropah dalam memastikan pengagihan perwakilan yang lebih saksama untuk menghasilkan satu keputusan pilihan raya yang lebih adil. Antara negara yang menggunakan sistem pilihan raya *Party List* adalah Belanda, Belgium, Afrika Selatan

dan Argentina. Pada masa yang sama, beberapa negara di Asia Tenggara seperti Cambodia, Indonesia dan Thailand juga telah lebih awal menerapkan sistem pilihan raya *Party List* ini⁶. Berdasarkan kajian yang dijalankan oleh Electoral Reform Society United Kingdom⁷ sistem *Closed Party List* memberi tumpuan kepada kecekapan pengurusan calon oleh parti, manakala sistem *Open Party List* meningkatkan peluang calon tertentu untuk dikenali di peringkat akar umbi, terutamanya dalam kalangan pengundi muda atau kumpulan minoriti.

3.3 Formula *Hare Quota*

Formula *Hare Quota* digunakan untuk menentukan bilangan kerusi Dewan Rakyat yang diperoleh setiap parti di setiap negeri, berdasarkan jumlah undian yang dimenangi oleh setiap parti.

Formula *Hare Quota* = jumlah keseluruhan undian ÷ bilangan kerusi

Sebagai contoh, negeri Kedah mempunyai 150,000 jumlah undian dan 15 jumlah kerusi Parlimen. Agihan kerusi setiap parti berdasarkan formula *Hare Quota*.

$$\frac{150,000}{15} = 10,000$$

(1 kerusi bersamaan 10,000 undian)

Parti	Jumlah Undian yang Dimenangi	Bilangan Kerusi Mengikut Parti
A	30,000	3
B	20,000	2
C	10,000	1
D	22,000	2.2 (2 kerusi)
E	40,000	4
F	17,000	1.7 (2 kerusi)
G	10,000	1

⁶ IPU Parline Global Data on National Parliaments: Electoral System <https://data.ipu.org/data-explorer>

⁷ Party List Proportional Representation <https://www.electoral-reform.org.uk/voting-systems/types-of-voting-system/party-list-pr/>

Jumlah Parti = 7	Jumlah undian = 150,000	Jumlah kerusi = 15 (2.2 dikira 2 kerusi dan 1.7 dikira 2 kerusi)
------------------	-------------------------	--

Kaedah Peruntukan Kerusi Baki (Largest Remainder Method): Untuk memastikan ketelusan dan keadilan, peruntukan kerusi akan dijalankan dalam dua pusingan:

1. **Pusingan Pertama (Kuota Penuh):** Setiap parti akan diperuntukkan kerusi berdasarkan bilangan kuota penuh yang dicapai.
2. **Pusingan Kedua (Baki Terbesar):** Mana-mana kerusi yang masih belum diperuntukkan selepas pusingan pertama akan diagihkan satu persatu kepada parti-parti yang mempunyai baki undi (remainder) tertinggi sehingga semua kerusi diisi.

3.4 Cadangan Penambahbaikan Sistem Pilihan Raya

Pelbagai model sistem pilihan raya telah dikaji dan diperhalusi, termasuk syor Jawatankuasa Pilihan Khas Parlimen (2012), dengan mengambil kira aspek ketelusan, perwakilan dan keadilan. Berdasarkan dapatan tersebut, PBMy mencadangkan penggunaan Sistem Perwakilan Berkadar – Senarai Parti Tertutup (Closed Party List-Proportional Representation).

Bagaimana undi saya akan mempengaruhi pengagihan kerusi?

Justifikasi Pemilihan Model Ini untuk PBM

Justifikasi	Perincian
Mencerminkan Sistem Demokrasi Berparlimen Berasaskan Parti	- Memupuk kefahaman tentang sistem politik Malaysia yang berasaskan parti, bukan individu. - Menggalakkan pembinaan struktur parti yang tersusun, berorganisasi dan bertanggungjawab
Menggalakkan Perwakilan Dari Pelbagai Kumpulan	- Model ini memberi peluang lebih adil kepada parti yang mewakili golongan minoriti, wanita, belia dan kumpulan rentan. - Menggalakkan parti menyediakan senarai calon yang inklusif dan mencerminkan kepelbagaian masyarakat.
Mengelakkan Politik Individu & Politik Wang	- Menyekat budaya politik peribadi atau "<i>personality politics</i>" yang cenderung kepada populariti semata-mata. - Mengurangkan risiko politik wang kerana pengundi tidak memilih calon individu.
Menyediakan Ruang Latihan Kepimpinan Parti	- Membina kepimpinan parti secara berstruktur melalui latihan, saringan dan inisiatif pembangunan dalam organisasi parti masing-masing. - Membantu calon membina pengalaman dan membentuk jaringan perhubungan sebelum diketengahkan sebagai calon.

i. Meningkatkan Ketelusan & Mudah Dikawal Selia oleh Sekretariat PBM

- Memudahkan urusan pemantauan, pengurusan data dan sistem pengundian digital (e-PBM).
- Mengurangkan beban pentadbiran berbanding pengundian calon individu.

ii. Selari dengan Amalan Demokrasi di Negara Berparlimen Lain

- Model ini diamalkan di negara-negara demokrasi matang seperti Jerman, New Zealand dan Sweden.
- Malaysia pernah disarankan oleh Jawatankuasa Parlimen (2012) untuk meneliti model ini sebagai alternatif.

SEKSYEN B – PENUBUHAN PARTI

4.0 Penubuhan Parti

Penubuhan parti dalam konteks Parlimen Belia Malaysia (PBMy) merupakan satu langkah ke arah memupuk budaya demokrasi yang lebih berstruktur dalam kalangan generasi muda. Parti-parti ini akan menjadi platform rasmi untuk mencalonkan Ahli Parlimen Belia dan menyertai proses pilihan raya berdasarkan Sistem Perwakilan Berkadar yang diguna pakai dalam PBMy. 7 buah Parti yang ditubuhkan adalah berdasarkan tema yang ditentukan mengikut *Sustainable Development Goals (SDGs)* dan tema adalah berbeza bagi setiap penggal.

4.1 Pendaftaran Parti

Bahagian ini menggariskan peraturan dan prosedur terperinci bagi penubuhan dan pengurusan parti-parti dalam ekosistem Parlimen Belia Malaysia. Sistem berasaskan parti ini merupakan satu pembaharuan besar yang bertujuan untuk menstrukturkan landskap politik PBMy, menggalakkan persaingan idea secara sihat, dan menyediakan latihan pengurusan organisasi kepada para peserta. Peraturan-peraturan ini dirangka khusus untuk menangani isu-isu kritikal yang dibangkitkan semasa bengkel pemantapan, terutamanya mengenai kejelasan pendaftaran, ketelusan kewangan, dan akauntabiliti.

4.1.1 Keperluan Pendaftaran Parti

Proses pendaftaran parti perlu dilakukan secara dalam talian melalui sistem e-PBMy, dan tertakluk kepada syarat serta kelulusan oleh Sekretariat PBMy. Setiap kumpulan yang ingin mendaftarkan parti mestilah memenuhi perkara seperti yang diperincikan di dalam jadual di bawah:

Bil	Keperluan	Butiran
1	Nama Parti	Hendaklah unik, tidak menyerupai parti politik sedia ada, dan tidak berunsur 3R (Institusi Diraja, kaum, agama).
2	Lambang, Logo dan Warna Rasmi Parti	Perlu dilampirkan dan bebas daripada simbol yang kontroversi atau menyerupai entiti politik sebenar.
3	Perlembagaan Parti	Mengandungi struktur organisasi, syarat keahlian, hak dan tanggungjawab ahli, prosedur mesyuarat, serta proses pelucutan keahlian.
4	Senarai Keahlian	Sekurang-kurangnya 250 ahli berdaftar dalam sistem e-PBMy . Nama dan nombor kad pengenalan perlu disahkan.
5	Alamat Rasmi Parti	Alamat berdaftar bagi urusan surat-menyurat dan dokumentasi rasmi.
6	Struktur Organisasi Parti	Senarai jawatan utama seperti Presiden, Setiausaha, Bendahari dan Exco, termasuk salinan MyKad dan maklumat hubungan.
7	Matlamat & Cogan Kata Parti	Merangkumi aspirasi perjuangan parti, selari dengan Perlembagaan Malaysia dan Rukun Negara.
8	Dokumen Tambahan	Surat persetujuan Presiden, pencadang, penyokong, dan akuan pematuhan kod etika PBMy.

Langkah-langkah Pendaftaran Parti

4.1.2 Syarat Presiden Parti

4.1.3 Proses Pendaftaran Parti

i. **Penghantaran Permohonan**

Permohonan dilakukan secara atas talian melalui sistem e-PBMy dengan memuat naik semua dokumen dan maklumat yang diperlukan.

ii. **Pengesahan Awal oleh Sekretariat PBMy**

Permohonan akan diteliti dari segi kelayakan teknikal dan kesesuaian kandungan seperti nama parti dan struktur organisasi.

iii. **Sesi Temuduga / Verifikasi (Jika Perlu)**

Bagi permohonan yang memerlukan pengesahan lanjut, Sekretariat boleh menetapkan sesi temuduga ringkas atau penjelasan bertulis.

iv. **Kelulusan dan Pengesahan**

Surat pengesahan rasmi pendaftaran akan dikeluarkan oleh Sekretariat PBMy setelah semua syarat dipenuhi.

v. **Penerbitan Senarai Parti Berdaftar**

Parti yang diluluskan akan disenaraikan secara rasmi dalam laman web e-PBMy dan layak menyertai pemilihan PBMy.

4.2 Pengurusan Parti dan Perlembagaan

Proses pendaftaran parti yang jelas dan seragam adalah penting untuk memastikan semua entiti yang bertanding dalam pilihan raya PBMy mematuhi standard asas tadbir urus dan etika.

Badan Pendaftar Rasmi

Sekretariat PBMy adalah satu-satunya badan pendaftar rasmi untuk semua parti yang ingin menyertai PBMy.

Parti-parti ini ialah entiti simulasi dan tidak memerlukan pendaftaran dengan Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia (ROS). Ini bertujuan untuk mengelakkan kekeliruan dengan parti politik sebenar dan memastikan proses pendaftaran adalah selaras dengan objektif PBMy sebagai platform latihan.

Keperluan Pendaftaran

- Setiap kumpulan yang ingin menubuhkan parti mesti memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan dalam draf panduan, termasuk nama dan lambang yang unik dan tidak menyentuh sensitiviti 3R (Institusi Diraja, kaum, agama), serta tidak menyerupai parti politik sedia ada.

4.3.1 Siling Dana (Funding Cap)

Satu had maksimum (siling) akan ditetapkan bagi jumlah dana yang boleh dikumpul dan dibelanjakan oleh setiap parti untuk tujuan kempen pilihan raya dan operasi tahunan. Jumlah siling ini akan ditentukan dan diumumkan oleh Sekretariat PBMy sebelum setiap kitaran pilihan raya bermula.

4.3.2 Akauntabiliti dan Ketelusan:

i. Akaun Bank Khas/ Akaun Khas Pusat Sekretariat PBMy

Setiap parti yang berdaftar diwajibkan untuk menggunakan Akaun Khas Pusat Sekretariat PBMy atas nama parti melalui Sistem e-PBMy yang akan diuruskan oleh Sekretariat PBMy. Penyelenggaraan lebar kewangan yang berasingan akan dilaksanakan untuk setiap parti yang membolehkan parti untuk melihat status dana mereka melalui sistem e-PBMy. Walau bagaimanapun, semua transaksi keluar/masuk dikawal oleh Sekretariat. Parti yang ingin menggunakan dana mereka, perlu mengemukakan permohonan rasmi kepada Sekretariat dengan justifikasi, tertakluk kepada kelulusan. Satu penyata akaun tahunan akan disediakan bagi setiap parti berdasarkan lebar mereka. Audit akan dijalankan ke atas akaun pusat yang diuruskan oleh Sekretariat.

ii. Kerangka Pelaporan Kewangan Perkadaran

Parti diwajibkan untuk menyediakan dan menyerahkan penyata kewangan tahunan kepada Sekretariat PBMy. Bagi memastikan beban pentadbiran adalah munasabah, Sekretariat akan menyediakan templat "Penyata Akaun Tahunan" yang standard dan dipermudahkan. Bagi parti dengan jumlah pendapatan atau perbelanjaan tahunan di bawah ambang yang ditetapkan (contoh: RM 5,000), penyata ini boleh disahkan secara dalaman oleh dua orang ahli parti yang bukan pemegang jawatan. Bagi parti yang melebihi ambang tersebut, satu semakan oleh individu luar yang berkeelayakan mungkin diperlukan.

iii. Pengisytiharan Sumber Dana

Semua sumbangan yang diterima melebihi jumlah tertentu (akan ditetapkan oleh Sekretariat) mesti diisytiharkan sumbernya. Sumbangan tanpa nama (anonymous) dilarang sama sekali.

iv. Larangan Penggunaan Dana

Dana parti hanya boleh digunakan untuk tujuan rasmi parti yang selaras dengan objektif PBM, seperti aktiviti kempen, program pembangunan ahli, dan kos pentadbiran. Penggunaan dana parti untuk tujuan peribadi atau aktiviti yang tidak berkaitan dilarang sama sekali.

4.3.3 Tabung PBM

Sebuah Tabung Pembangunan PBM akan ditubuhkan dan diuruskan secara telus oleh Sekretariat. Dana untuk tabung ini akan diperolehi daripada sumber seperti yuran pendaftaran parti, deposit pencalonan, dan sumbangan institusi. Dana ini akan digunakan secara eksklusif untuk membiayai program-program pembangunan kepimpinan untuk semua ahli PBM, memastikan manfaatnya dirasakan secara kolektif.

Untuk memudahkan pemahaman dan pematuhan, jadual berikut merumuskan peraturan kewangan utama:

Perkara	Amaun/Kadar	Tarikh Akhir Laporan	Akibat Kegagalan Pematuhan (Bukan Hukuman Kewangan)
Yuran Pendaftaran Parti Tahunan	Akan ditetapkan oleh Sekretariat	Semasa pendaftaran/pembaharuan	Pendaftaran tidak akan diproses
Deposit Pencalonan (setiap calon)	Akan ditetapkan oleh Sekretariat	Semasa hari penamaan calon	Pencalonan tidak sah
Siling Perbelanjaan Kempen Pilihan Raya (setiap parti)	Akan ditetapkan oleh Sekretariat	30 hari selepas hari pengundian	Amaran, penggantungan kelayakan parti atau pembatalan kemenangan calon
Penyerahan Penyata Kewangan Tahunan	-	31 Mac setiap tahun	Amaran bertulis: penggantungan aktiviti, pembatalan pendaftaran parti, atau hilang kelayakan untuk bertanding dalam pilihan raya berikutnya
Pengisytiharan Sumbangan (melebihi RM1,000)	-	Dalam tempoh 14 hari penerimaan	Amaran: arahan untuk memulangkan sumbangan

4.4 Larangan dan Tanggungjawab Parti

Parti dilarang menggunakan nama, lambang atau retorik politik yang berkait dengan mana-mana parti politik sebenar di Malaysia. Sebarang aktiviti atau kenyataan yang menyentuh isu perkauman, keagamaan, atau menghasut adalah dilarang sama sekali. Parti dilarang sama sekali daripada menjalankan sebarang bentuk aktiviti kutipan dana, derma, atau sumbangan secara langsung daripada orang awam atau mana-mana pihak ketiga. Semua urusan penerimaan dana daripada sumber luar

(seperti sumbangan institusi yang dibenarkan) mesti diuruskan secara eksklusif melalui Sekretariat PBMy selaras dengan tatacara kewangan yang ditetapkan dalam Fasal 4.3. Parti wajib menghantar Laporan Tahunan Aktiviti dan Keahlian kepada Sekretariat PBMy. Sekiranya didapati melanggar peraturan, parti boleh digantung atau dibatalkan pendaftarannya.

Garis Panduan Parti untuk Parlimen Belia Malaysia

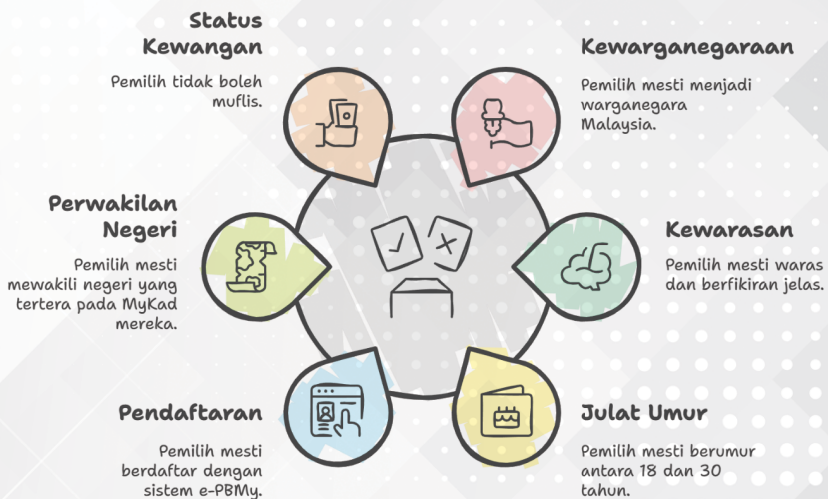

SEKSYEN C - PEMILIHAN AHLI PARLIMEN BELIA

5.0 Syarat pemilih dan Calon Pilihan raya

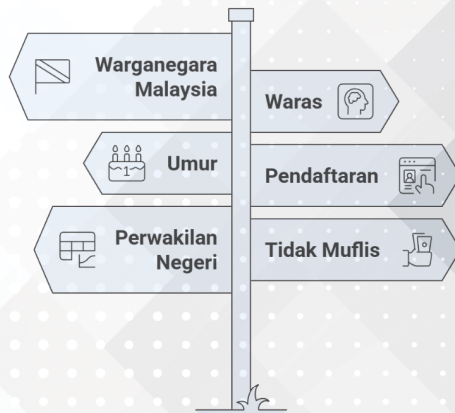
Syarat-syarat ini bertujuan memastikan proses pemilihan Ahli Parlimen Belia dijalankan secara adil, telus dan berkualiti, serta melibatkan individu yang memenuhi kriteria kepimpinan dan integriti. Setiap individu yang ingin mengambil bahagian dalam program PBMy sama ada sebagai **pemilih**, **calon**, atau **Presiden Parti**, perlu memenuhi syarat-syarat minimum yang akan diperincikan di bahagian seterusnya.

5.1 Syarat Pemilih

5.2 Syarat Calon Pilihanraya

Adakah saya memenuhi syarat untuk menjadi calon pilihanraya?

- Warganegara Malaysia
- Waras
- Berumur antara 18 – 30 tahun semasa memohon
- Berdaftar dengan sistem pemilihan Ahli Parlimen Belia Malaysia (e-PBMy)
- Mewakili negeri seperti yang alamat yang tertera di dalam kad pengenalan (MyKad)
- Tidak mufliis

6.0 Proses Pemilihan Pilihanraya Ahli Parlimen Belia

Proses pemilihan Ahli Parlimen Belia Malaysia (PBMy) mengikut sistem *Closed Party List* dengan Perwakilan Berkadaran (Proportional Representation) membolehkan setiap parti politik belia mengemukakan senarai calon mengikut bilangan kerusi yang diperuntukkan di negeri masing-masing. Sistem ini memperkukuh amalan demokrasi secara berstruktur dan mendidik belia tentang proses pilihan raya sebenar.

6.1 Pencalonan Ahli Parlimen Belia oleh Parti

Setiap parti belia yang telah berdaftar di dalam e-PBM My akan mengemukakan senarai calon yang disusun mengikut keutamaan oleh parti tersebut. Proses pencalonan merangkumi:

- i. Penyerahan senarai calon kepada Sekretariat PBM My mengikut bilangan kerusi parlimen di negeri masing-masing.
- ii. Calon mestilah memenuhi semua syarat pencalonan.
- iii. Keperluan Keseimbangan Wakil dalam Senarai Calon inklusiviti dan kepelbagaian. (*Wanita, Belia Luar Bandar, Belia Orang Asli/Pribumi Sabah dan Sarawak, Belia OKU dan Belia Minoriti Agama dan Kaum*)
- iv. Memastikan susunan keutamaan calon tidak menyingkirkan kumpulan minoriti ke kedudukan bawah.
- v. Senarai calon akan dimuat naik dalam portal rasmi PBM My untuk tatapan umum.
- vi. Penarikan diri calon selepas penamaan tidak dibenarkan kecuali atas sebab - sebab tertentu dengan pengesahan sekretariat.

6.2 Berkempen

Tempoh kempen akan ditetapkan oleh Sekretariat PBMy (contohnya, 7–10 hari sebelum tarikh pengundian). Kempen boleh dilaksanakan melalui:

- i. Media sosial rasmi calon dan parti.
- ii. Sesi dialog maya/fizikal yang dibenarkan.
- iii. Penyebaran bahan kempen (video, infografik, manifesto) melalui portal PBMy dan rangkaian belia negeri.

6.2.2 Etika berkempen

- i. Tidak dibenarkan unsur perkauman, agama, fitnah atau politik wang.
- ii. Larangan terhadap penyebaran maklumat palsu.
- iii. Calon atau parti yang melanggar etika boleh dikenakan tindakan disiplin atau digugurkan.

6.3 Pengundian

Pengundian akan dijalankan secara atas talian (online) melalui sistem e-PBMy yang dibangunkan secara selamat dan telus.

- i. Pengundi hanya boleh memilih satu parti politik mengikut senarai yang bertanding di negeri mereka.
- ii. Undi yang diterima oleh setiap parti akan dikira untuk menentukan bilangan kerusi yang dimenangi berdasarkan formula Hare Quota.
- iii. Kerusi diagihkan kepada calon mengikut susunan dalam senarai parti masing-masing.

SEKSYEN D – PELANTIKAN AHLI PARLIMEN BELIA Malaysia (APBMy)

7.0 Pelantikan Ahli PBMMy

Ahli Parlimen Belia Malaysia yang dipilih akan dilantik secara rasmi oleh Yang di-Pertua Dewan Rakyat atau wakil yang dilantik secara pentadbiran oleh Sekretariat PBMMy.

- i. Tempoh lantikan adalah selama tiga (3) tahun.
- ii. Ahli boleh dilantik semula hanya sekali dalam tempoh umur kelayakan (18–30 tahun).
- iii. Ahli perlu menandatangani Perjanjian Penyertaan dan Aku Janji mematuhi Kod Etika Ahli PBMMy.
- iv. Sekiranya berlaku kekosongan kerusi (contohnya penarikan diri, kematian, atau tindakan tatatertib), presiden parti berkenaan boleh mencadangkan calon seterusnya dalam senarai mereka untuk menggantikan tempat.

Proses Pelantikan Ahli PBMMy

7.1 Keahlian, Peranan, dan Kod Etika

Bahagian ini menggariskan peranan, tanggungjawab, dan standard kelakuan yang diharapkan daripada setiap individu yang menyertai Parlimen Belia Malaysia. Penetapan ini adalah asas untuk membina sebuah budaya program yang profesional, berdisiplin, dan saling menghormati.

7.1.1 Peranan dan Tanggungjawab Ahli Parlimen Belia (APBMy)

Menjadi seorang Ahli Parlimen Belia (APBMy) merupakan satu penghormatan yang datang dengan tanggungjawab yang besar. Peranan ini melangkaui penyertaan dalam persidangan semata-mata, ia satu amanah untuk mewakili suara, aspirasi, dan kebimbangan belia di kawasan masing-masing. Huraian peranan ini diperincikan dan disesuaikan mengikut kehendak belia Malaysia yang dibahagikan kepada tiga aspek utama.

i. Akauntabiliti kepada Pengundi:

- Tugas penting seorang APBMy adalah untuk mewakili pandangan belia di kawasannya. Ini termasuklah belia yang mengundi mereka, yang tidak mengundi mereka, dan setiap belia di dalam kawasan perwakilan mereka.
- APBMy boleh untuk secara aktif mendapatkan pandangan pengundi melalui pelbagai kaedah seperti sesi dialog, tinjauan dalam talian, dan projek komuniti.
- APBMy mesti melaporkan semula aktiviti dan hasil persidangan PBMMy kepada pengundi mereka secara berkala.

ii. Komitmen kepada Program:

- Menghadiri dan mengambil bahagian secara aktif dalam semua acara dan mesyuarat yang dijadualkan, daripada peringkat negeri hingga kebangsaan, termasuk persidangan agung tahunan dan sidang-sidang khas.

- Menjaga hubungan komunikasi yang tetap dengan Sekretariat PBMy dan LTU, termasuk menjawab e-mel, panggilan, dan surat dengan segera.
- Menyumbang secara aktif kepada proses penggubalan dasar PBMy dengan mengemukakan usul, mengambil bahagian dalam perbahasan jawatankuasa, dan mengundi secara bermaklumat semasa persidangan.

iii. Tanggungjawab sebagai Duta Program:

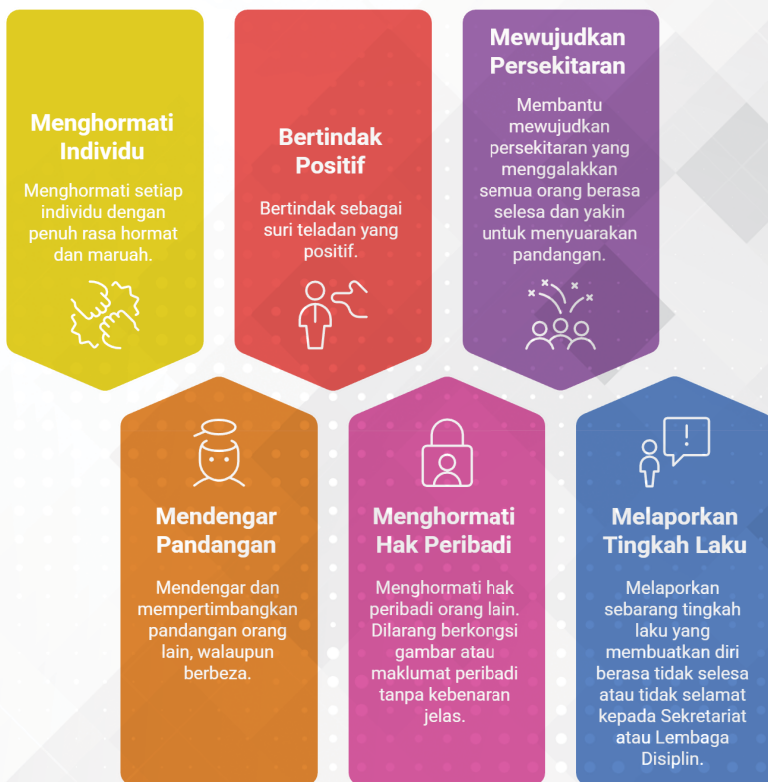
- Pada setiap masa, APBMy mesti bertindak dan berkomunikasi dengan cara yang tidak merosakkan reputasi Parlimen Belia Malaysia atau Parlimen Malaysia sebagai institusi penaung.
- Mempromosikan kerja-kerja positif PBMy kepada masyarakat umum dan media.
- Menjadi contoh teladan kepada belia lain melalui kelakuan yang beretika, profesional, dan berintegriti.

7.2 Kod Etika dan Tata Kelakuan

Kod Etika ini ialah satu set peraturan mandatori yang terpakai kepada semua peserta PBMy dalam semua kapasiti sama ada sebagai ahli, pemimpin parti, atau sukarelawan. Ia merangkumi semua interaksi, sama ada secara bersemuka, dalam talian, atau melalui platform digital. Penetapan kod etika yang terperinci, terutamanya mengenai neutraliti politik dan penggunaan media sosial, bukan sahaja bertujuan untuk mengawal selia tingkah laku peserta, ia berfungsi sebagai satu mekanisme pengurusan risiko yang proaktif bagi Parlimen Malaysia.

Sebagai institusi penaung, reputasi Parlimen Malaysia berkait rapat dengan PBMy. Tindakan seorang APBMy boleh disalah anggap oleh orang awam sebagai pendirian rasmi Parlimen Malaysia. Oleh itu, peraturan yang jelas dan tegas ini adalah langkah tadbir urus yang kritikal untuk melindungi integriti dan status *non-partisan* institusi Parlimen, sekali gus menjamin kelangsungan dan kredibiliti program PBMy dalam jangka masa panjang.

7.2.1 Prinsip Am Kelakuan

Apakah tindakan yang dilarang semasa menyertai PBMy?

7.2.2 Neutraliti Politik Kepartian

Prinsip ini ialah tunjang kepada integriti PBMy. Adalah penting untuk membezakan antara menjadi politikal dan menjadi partisan. PBMy ialah sebuah program yang bersifat politikal untuk membincangkan dasar, tadbir urus, dan isu-isu yang memberi kesan kepada masyarakat. Walau bagaimanapun, PBMy ialah *non-partisan* ia tidak bersekutu dengan, menyokong, atau memihak kepada mana-mana parti politik sebenar di Malaysia.

Peraturan berikut adalah mandatori:

Peraturan Mandatori

Fokus Berasaskan Isu

Semua perbincangan mesti berasaskan isu, bukan serangan peribadi. Fokus kepada dasar, mengelakkan kritikan kepartian.

Keterlibatan Seimbang

Pastikan perwakilan yang seimbang dari pelbagai spektrum politik. Rujuk kepada jawatan rasmi, bukan afiliasi parti.

Pemisahan Identiti

Wujudkan pemisahan yang jelas antara peranan rasmi dan aktiviti peribadi. Elakkan mencampurkan kerja PBMy dengan sokongan kepartian.

i. Fokus Berasaskan Isu

Semua perbincangan, debat, dan usul dalam PBMy mestilah berasaskan isu dan dasar, bukan serangan peribadi atau kritikan yang didorong oleh fahaman kepartian.

ii. Keterlibatan Seimbang

Apabila menjemput ahli politik atau penceramah luar, usaha mesti dibuat untuk memastikan perwakilan yang seimbang dari pelbagai spektrum politik. Apabila bertemu dengan pembuat dasar, APBMy harus merujuk kepada jawatan rasmi mereka (contohnya, "Menteri Kesihatan"), bukan afiliasi parti mereka.

iii. Pemisahan Identiti

APBMy mesti mewujudkan pemisahan yang jelas antara peranan rasmi mereka dalam PBMy dan sebarang aktiviti politik peribadi.

- Pernyataan umum seperti "*semua pandangan ialah pandangan peribadi saya*" tidak mencukupi jika akaun atau forum yang sama digunakan untuk membincangkan kerja PBMy dan menyuarakan sokongan partisan.
- Jika seorang APBMy ingin menyatakan pandangan politik peribadi atau terlibat dalam aktiviti parti politik sebenar, ia mesti dilakukan tanpa sebarang rujukan kepada peranan atau penglibatan mereka dalam PBMy.

7.2.3 Polisi Media Sosial

Media sosial ialah alat yang berkuasa untuk advokasi, tetapi ia juga membawa risiko reputasi yang tinggi. Polisi ini direka untuk memandu penggunaan media sosial yang bertanggungjawab. Setiap APBMy dianggap sebagai 'duta jenama' untuk program ini. Komunikasi dalam talian mesti mencerminkan profesionalisme dan integriti PBMy. Sekretariat akan menyediakan panduan ringkas mengenai nada suara dan penggunaan penjenamaan yang betul.

i. Pemisahan Akaun

APBMy yang ingin menggunakan media sosial untuk peranan rasmi mereka diwajibkan untuk mewujudkan profil media sosial yang berasingan dan khusus untuk kerja-kerja PBMy. Akaun ini mesti jelas dilabel sebagai akaun rasmi APB (contohnya, "APBMy Kawasan X").

ii. Tiada Pautan Silang

APBMy dilarang sama sekali untuk berkongsi semula kandungan (*reshare/retweet*) dari akaun peribadi ke akaun rasmi PBMy, dan sebaliknya. Pautan antara kedua-dua jenis akaun (contohnya, dalam bio profil) juga tidak dibenarkan. Pelanggaran peraturan ini boleh mengakibatkan tindakan disiplin.

iii. Kandungan Profesional

Akaun rasmi PBMy hanya boleh digunakan untuk mempromosikan kerja-kerja PBMy, berkongsi maklumat berkaitan dasar, mendapatkan pandangan belia, dan menyebarkan kempen rasmi PBMy.

7.2.4 Larangan Tegas

Polisi ini secara eksplisit melarang buli siber, gangguan dalam talian, atau memalukan mana-mana peserta, penganjur, atau orang awam secara terbuka.

i. Kerahsiaan dan Keselamatan

Dilarang mendedahkan maklumat sulit atau peribadi mengenai ahli lain, proses dalaman PBMy, atau perbincangan sulit. 'Maklumat Sulit' ditakrifkan sebagai termasuk, tetapi tidak terhad kepada, kandungan prosiding tatatertib persendirian, perbincangan dalaman LTU atau jawatankuasanya, dan data peribadi ahli lain yang diperoleh melalui penyertaan dalam program.

ii. Saluran Komunikasi Rasmi

Sekretariat PBMy akan menyediakan saluran komunikasi rasmi (contohnya, kumpulan WhatsApp atau Telegram rasmi). Penubuhan kumpulan tidak rasmi yang menggunakan penjenamaan PBMy adalah tidak digalakkan kerana kumpulan tersebut di luar bidang kuasa pemantauan dan perlindungan oleh Sekretariat.

7.2.4 Tata Kelakuan Perbahasan

Sesi perbahasan merupakan proses utama dalam sidang parlimen. Untuk memastikan perbahasan berjalan dengan lancar dan membina. Semua peserta mesti mematuhi tata kelakuan berikut semasa persidangan dan sesi debat rasmi.

Bagaimana pembahas harus berkelakuan dalam debat PBM?

i. Hujah Melawan Hujah

Prinsip utama debat PBM ialah "mencabar hujah, bukan individu yang menyampaikannya". Serangan peribadi, cemuhan, atau perbuatan yang memperkecilkan pembahas lain dilarang sama sekali.

ii. Ketepatan Fakta

Pembahas harus berusaha untuk memastikan apa sahaja yang mereka katakan adalah betul daripada segi fakta dan mengelak daripada membuat kenyataan yang mereka tahu tidak benar atau yang boleh memudaratkan orang lain.

iii. Bahasa yang Sopan

Penggunaan bahasa kesat atau tidak sopan dilarang.

iv. Menghormati Pengerusi

Semua keputusan yang dibuat oleh Pengerusi (Speaker) adalah muktamad. Pembahas mesti mematuhi arahan Pengerusi mengenai giliran bercakap, had masa, dan peraturan dewan.

7.2.4 Prosedur Tatatertib dan Rayuan

Untuk memastikan semua keputusan tatatertib dibuat secara adil dan saksama, PBMy mengguna pakai proses yang mematuhi prinsip keadilan asasi (natural justice) di bawah undang-undang Malaysia. Proses ini memastikan hak untuk didengar (audi alteram partem) dan peraturan menentang berat sebelah (nemo iudex in causa sua) dihormati pada setiap peringkat.

Proses Tatatertib PBMy

i. **Penyerahan Aduan**

Semua aduan rasmi mengenai pelanggaran Kod Etika mesti dikemukakan secara bertulis kepada Sekretariat PBMy.

ii. **Siasatan Awal**

Sekretariat akan menjalankan siasatan awal untuk menentukan sama ada terdapat kes *prima facie* (kes yang mempunyai asas) untuk dijawab. Sekretariat tidak akan membuat sebarang penemuan fakta pada peringkat ini.

iii. **Siasatan Formal**

Jika kes *prima facie* wujud, Sekretariat akan melantik 'Pegawai Penyiasat' yang ditetapkan untuk menyiasat perkara itu secara formal, termasuk mengumpul bukti dan keterangan daripada semua pihak yang berkaitan.

iv. **Notis Pertuduhan**

Selepas siasatan selesai, individu yang dituduh (responden) mesti diberikan "Notis Pertuduhan" secara bertulis. Notis ini mesti menyatakan dengan jelas fasal Kod Etika yang didakwa dilanggar dan ringkasan bukti terhadap responden.

v. **Pendengaran Tatatertib**

Kes akan didengar oleh **Jawatankuasa Tatatertib** yang bebas daripada Sekretariat dan Pegawai Penyiasat. Responden mesti diberi peluang yang adil untuk membentangkan kesnya, menjawab bukti, dan memanggil saksi jika perlu.

vi. **Keputusan dan Hukuman**

Jawatankuasa Tatatertib mesti menyampaikan keputusan bertulis yang mengandungi alasan, menyatakan penemuan fakta dan asas bagi sebarang hukuman yang dikenakan.

vii. **Rayuan**

Responden mempunyai hak untuk merayu keputusan kepada **Jawatankuasa Rayuan Tatatertib**, yang akan dipengerusikan oleh Pengerusi LTU. Asas rayuan adalah terhadap kepada:

- Ketidakteraturan prosedur.
- Penemuan bukti baharu yang signifikan yang tidak tersedia semasa pendengaran asal.
- Hukuman yang dikenakan adalah keterlaluan atau tidak wajar.

SEKSYEN E - PROGRAM PEMBANGUNAN KEPIMPINAN PBM_y

Program pembangunan ini merupakan teras utama kepada usaha melahirkan generasi muda yang berwibawa, berpengetahuan dan beretika dalam bidang kepimpinan serta pemahaman sistem demokrasi. Setiap modul dalam seksyen ini dirangka secara holistik dengan pendekatan berasaskan pembelajaran aktif, simulasi amalan legislatif dan latihan lapangan.

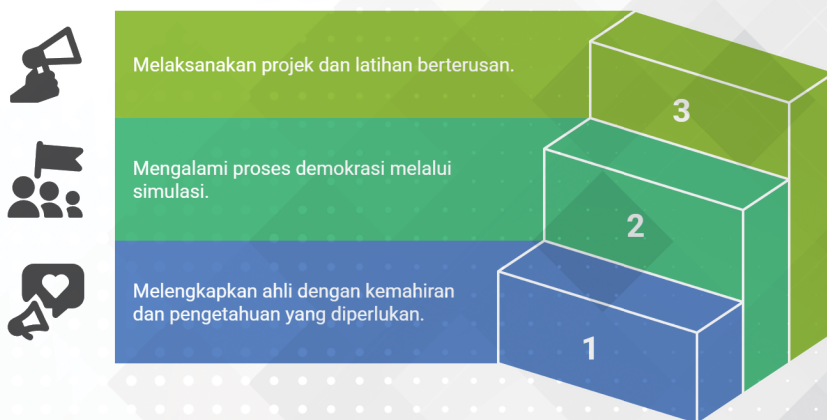
8.0 Modul Aktiviti Ahli Parlimen Belia

Setiap Ahli PBM_y akan mengikuti siri modul latihan dan program pembangunan sepanjang tempoh lantikan mereka. Modul ini bertujuan untuk:

Struktur Pembangunan Ahli PBM_y

Aktiviti ini dilaksanakan secara berfasa, bermula sebelum persidangan (pra-persidangan), semasa persidangan, dan sepanjang tempoh lantikan bagi memastikan pembangunan kepimpinan belia berlaku secara berterusan dan sistematik.

(i) Fasa Prapersidangan

Fasa ini bertujuan mempersiapkan Ahli PBMy dengan ilmu asas, kefahaman proses persidangan, dan kemahiran asas kepimpinan. Aktiviti termasuk:

- Taklimat Rasmi Ahli PBMy;
- Bengkel Etika dan Tatacara;
- Latihan Protokol dan Komunikasi;
- Latihan Simulasi Persidangan; dan
- Penyediaan Usul dan Kertas Cadangan.

(ii) Fasa Semasa Persidangan

Fasa ini merupakan kemuncak amalan demokrasi simulasi PBMy yang dijalankan seperti persidangan Dewan Rakyat. Aktiviti teras termasuk:

- i. Sidang Rasmi PBMy;
- ii. Pembentangan dan Perbahasan Usul;
- iii. Pengesyoran dan Undian Usul;
- iv. Sesi Soal Jawab dan Jawatankuasa Khas; dan

- v. Perbahasan Belanjawan Belia.
- (iii) Fasa Sepanjang Tempoh Lantikan (Pascapersidangan)

Fasa ini melibatkan pelaksanaan inisiatif susulan dan latihan berterusan oleh Ahli PBMy di peringkat akar umbi dan nasional. Aktiviti termasuk:

- i. Modul Kenegaraan dan Kepimpinan Belia;
- ii. Projek Komuniti Berimpak Tinggi;
- iii. Libat Urus Bersama Ahli Parlimen;
- iv. Forum Belia dan Sesi Dialog Dasar; dan
- v. Laporan Tahunan PBMy.

8.1 Persidangan Parlimen Belia

Persidangan rasmi PBMy akan diadakan sekurang-kurangnya sekali dalam satu penggal lantikan, dan bertujuan untuk mensimulasikan proses sebenar persidangan Parlimen Malaysia. Aktiviti utama meliputi:

Komponen Utama Persidangan PBMy

8.2 Modul Kenegaraan dan Kepimpinan Belia

Modul ini memberi penekanan kepada aspek pemahaman tentang sistem kenegaraan, sejarah demokrasi Malaysia, serta kemahiran kepimpinan kontemporari. Kandungan modul termasuk:

- i. Kenegaraan dan Perlembagaan Malaysia;
- ii. Sejarah dan Evolusi Demokrasi Malaysia;
- iii. Kepimpinan Beretika dan Inklusif;
- iv. Kemahiran Komunikasi dan Advokasi; dan
- v. Kepimpinan Strategik dan Pemikiran Kritikal.

8.3 Modul Libat Urus Bersama Ahli Parlimen

Modul ini direka untuk menjalin hubungan antara Ahli PBM_y dengan Ahli Parlimen sebenar, sekaligus memberi pendedahan secara langsung kepada amalan legislatif dan kerja-kerja wakil rakyat.

Aktiviti utama:

- i. **Mentor Belia-Parlimen**
Penempatan ringkas di kawasan Parlimen untuk mengikuti aktiviti Ahli Parlimen tempatan.
- ii. **Dialog Dasar dan Sesi Panel**
Penyertaan dalam forum dan diskusi isu dasar bersama penggubal dasar sebenar.
- iii. **Projek Kolaboratif Komuniti**
- iv. Ahli PBM_y merangka projek komuniti bawah bimbingan Ahli Parlimen.

Modul ini akan memberi pengalaman praktikal kepada Ahli PBM_y dalam memahami peranan Parlimen sebagai institusi legislatif dan wakil rakyat.

Perlembagaan Parti

Panduan Asas Perlembagaan Parti Parlimen Belia Malaysia (PBM)

Fasal	Kandungan
Bahagian I	
Fasal 1	Nama dan Fungsi
Fasal 2	Alamat Berdaftar
Fasal 3	Cogan Perjuangan
Fasal 4	Bendera dan Lambang
Bahagian II	
Fasal 5	Keahlian
Fasal 6	Syarat – syarat Keahlian
Fasal 7	Tanggungjawab dan Hak Ahli
Fasal 8	Perlucutan Ahli
Fasal 9	Tatatertib
Bahagian III	
Fasal 10	Persidangan Parti
Fasal 11	Pengurusan Parti
Fasal 12	Tugas Jawatankuasa Tertinggi
Fasal 13	Kuasa Jawatankuasa Tertinggi
Bahagian IV	
Fasal 14	Lembaga Disiplin
Fasal 15	Peraturan dan Garis Panduan
Bahagian V	
Fasal 16	Peraturan dan Persidangan Mesyuarat
Fasal 17	Pemilihan Parti
Fasal 18	Meminda Perlembagaan
Fasal 19	Pembubaran Parti

Bahagian I

Fasal 1 - Nama dan Fungsi

- a) Parti perlu membuat pemilihan nama parti yang tidak berlandaskan kepada komponen 3R (Institusi Diraja, kaum dan agama).
- b) Nama yang dipilih seharusnya tidak ada kaitan dengan mana – mana parti politik sedia ada.
- c) Parti perlu menyatakan fungsinya mengikut kesesuaian semasa dan berdasarkan kepada **Perlembagaan Persekutuan** dan **Prinsip Rukun Negara**.

Fasal 2 – Alamat berdaftar

- a) Parti perlu menyediakan satu alamat aktif perlu bagi tujuan penubuhan parti.

Fasal 3 – Cogan Perjuangan

- a) Parti perlu memilih cogan perjuangan yang bersesuaian dengan konteks semasa dan tidak berlandaskan kepada komponen 3R (Institusi Diraja, kaum dan agama).
- b) Berdasarkan kepada **Perlembagaan Persekutuan** dan **Prinsip Rukun Negara**

Fasal 4 - Bendera dan Lambang

- a) Setiap parti perlu memastikan pemilihan bendera dan lambang parti perlu bersesuaian dan tidak melibatkan mana-mana kaitan dengan parti politik sedia ada.
- b) Berdasarkan kepada **Perlembagaan Negara** dan **Prinsip Rukun Negara**

Bahagian II

Fasal 5 – Keahlian

- a) Setiap parti perlu memastikan bahawa ahli mereka terdiri daripada golongan belia dalam lingkungan umur 18 – 30 tahun dan warganegara Malaysia.

Fasal 6 – Syarat-syarat Ahli

- a) Parti perlu memastikan setiap ahli parti perlu berdaftar sebagai pemilih Parlimen Belia Malaysia (PBMy).

Fasal 7 – Tanggungjawab dan Hak Ahli

- a) Menjalankan tanggungjawab sebagai seorang ahli parti berlandaskan matlamat dan prinsip perjuangan parti masing-masing.

Fasal 8 – Pelucutan Ahli

- a) Parti berhak melucutkan keahlian ahli mereka sekiranya tidak mematuhi peraturan atau melanggar tata tertib parti itu sendiri.

Fasal 9 – Tata tertib

- a) Setiap parti perlu mewujudkan tata tertib atau peraturan bagi parti masing-masing untuk memastikan setiap ahli mematuhi prinsip dan matlamat parti.

Bahagian III

Fasal 10 – Persidangan Parti

- a) Parti perlu menjalankan persidangan parti sekurang-kurangnya dua kali dalam tempoh penggal Parlimen Belia Malaysia.
- b) Parti perlu menyediakan laporan persidangan parti dan diserahkan kepada pihak sekretariat Parlimen Belia Malaysia (PBMy) bagi tujuan semakan dan pengesahan.

Fasal 11 – Pengurusan Parti

- a) Parti perlu mewujudkan satu Majlis Jawatankuasa Tertinggi yang dipilih dalam kalangan ahli bagi tujuan pengurusan parti.
- b) Parti bebas untuk menetapkan jumlah anggota dalam Jawatankuasa Tertinggi masing-masing.

Fasal 12 – Tugas Jawatankuasa Tertinggi

- a) Menjalankan tugas-tugas utama dalam pengurusan parti dari segi pentadbiran dan operasi parti.
- b) Menggubal peraturan tetap parti, matlamat dan prinsip perjuangan parti masing-masing.

Fasal 13 – Kuasa Jawatankuasa Tertinggi

- a) Parti perlu menetapkan setiap tugas anggota Jawatankuasa Tertinggi yang telah dipilih.

Bahagian IV

Fasal 14 – Lembaga Disiplin

- a) Setiap parti perlu menubuhkan Lembaga Disiplin yang dianggotai sekurang - kurangnya enam (6) orang ahli.

Fasal 15 – Peraturan dan Garis Panduan

- a) Setiap parti melalui Majlis Jawatankuasa Tertinggi perlu merangka peraturan dan garis panduan parti yang akan diguna pakai oleh Lembaga Disiplin.

Bahagian V

Fasal 16 – Peraturan Persidangan Mesyuarat

- a) Parti perlu menyenaraikan peraturan tetap persidangan mesyuarat yang akan diguna pakai sewaktu persidangan mesyuarat.

Fasal 17 – Pemilihan Parti

- a) Parti perlu menubuhkan satu Jawatankuasa Pemilihan yang terdiri daripada seorang Pengerusi dan sekurang-kurangnya (6) orang ahli jawatankuasa yang dipilih oleh Majlis Jawatankuasa Tertinggi.

Fasal 18 – Meminda Perlembagaan

- a) Parti berhak untuk meminda perlembagaan parti berdasarkan persetujuan dari Majlis Jawatankuasa Tertinggi
- b) Segala pindaan yang dibuat perlu membuat dimaklumkan kepada sekretariat PBMy untuk pengesahan.

Fasal 19 – Pembubaran Parti

- a) Parti boleh dibubarkan sekiranya persetujuan melebihi dua pertiga (2/3) referendum dari ahli parti.

Glosari Definisi Kod Etika

Untuk memastikan penguatkuasaan Kod Etika yang konsisten dan objektif, istilah-istilah berikut ditakrifkan seperti di bawah:

- **Bahan Menyinggung Perasaan (Offensive Material):** Merujuk kepada bahan yang mengandungi ucapan kebencian (hate speech) atau layanan yang bersifat kesat atau menghina terhadap individu, kumpulan, agama, atau komuniti. Ini termasuk, tetapi tidak terhad kepada, layanan atau ucapan diskriminasi atas dasar umur, ketidakupayaan, perubahan jantina, bangsa, agama atau kepercayaan, jantina, dan orientasi seksual. Konteks editorial akan diambil kira dalam menentukan sama ada sesuatu bahan itu dibenarkan (contoh: dalam drama atau satira).
- **Gangguan (Harassment):** Tingkah laku yang ditujukan kepada individu tertentu, yang cukup teruk, berleluasa, atau berterusan dan secara objektifnya menyinggung perasaan sehingga mengganggu keupayaan seseorang yang munasabah untuk bekerja, belajar, atau mengambil bahagian dalam sesuatu aktiviti.
- **Buli Siber (Cyberbullying):** Penggunaan komunikasi digital untuk membuli seseorang, biasanya dengan penghantaran mesej yang bersifat mengancam atau menakutkan.
- **Ucapan Kebencian (Hate Speech):** Sebarang bentuk ekspresi yang menyebar, menghasut, mempromosikan atau mewajarkan kebencian berdasarkan sikap tidak bertoleransi.

**PERJANJIAN PENYERTAAN DAN AKU JANJI
AHLI PARLIMEN BELIA MALAYSIA (APBMy)**

Perjanjian ini ("Perjanjian") dibuat antara:

Parlimen Malaysia, melalui Sekretariat Parlimen Belia Malaysia ("Penganjur")

DAN

Nama Peserta: _____

No. Kad Pengenalan: _____
("Peserta")

1.0 Latar Belakang dan Pengiktirafan Status

1.1 Peserta dengan ini mengakui dan memahami bahawa Program Parlimen Belia Malaysia (PBMy) adalah sebuah program simulasi pendidikan kepimpinan yang dianjurkan dan dinaungi oleh Parlimen Malaysia.

1.2 Peserta memahami bahawa PBMy bukan sebuah badan yang ditubuhkan di bawah mana-mana Akta Parlimen atau undang-undang bertulis lain, dan segala peraturan dan kuasanya hanya terpakai dalam konteks program ini sahaja berdasarkan prinsip undang-undang kontrak.

2.0 Penerimaan Terma dan Syarat

2.1 Dengan menandatangani Perjanjian ini, Peserta mengesahkan bahawa beliau telah membaca, memahami, dan bersetuju untuk terikat sepenuhnya dengan segala terma, syarat, peraturan, dan prosedur yang terkandung di dalam Buku Panduan Pelaksanaan Parlimen Belia Malaysia (PBMy) 2025 ("Buku Panduan"), termasuk

sebarang pindaan yang dibuat kepadanya dari semasa ke semasa oleh Lembaga Tadbir Urus (LTU) PBMy.

2.2 Buku Panduan ini hendaklah dibaca bersama dan menjadi sebahagian daripada Perjanjian ini.

3.0 Kod Etika dan Tata Kelakuan

3.1 Peserta beraku janji untuk mematuhi setiap fasal di dalam Kod Etika dan Tata Kelakuan (Seksyen 7.2 Buku Panduan), termasuk Polisi Media Sosial, pada setiap masa sepanjang penyertaannya dalam PBMy, sama ada dalam interaksi secara fizikal atau maya.

4.0 Andaian Risiko dan Penepian Liabiliti (Assumption of Risk and Waiver of Liability)

4.1 Peserta mengakui bahawa penyertaan dalam aktiviti PBMy, termasuk perjalanan dan acara awam, mempunyai risiko-risiko sedia ada.

4.2 Peserta dengan ini secara sukarela bersetuju untuk menepikan, melepaskan, dan tidak akan mengambil sebarang tindakan undang-undang terhadap Penganjur, Parlimen Malaysia, ahli-ahli Sekretariat, LTU, dan mana-mana ejen atau sukarelawan PBMy ("Pihak-Pihak yang Dilepaskan") bagi sebarang kecederaan, kerugian, atau kerosakan kepada diri atau harta benda yang timbul daripada kecuaiian biasa (ordinary negligence) Pihak-Pihak yang Dilepaskan.

4.3 Penepian ini tidak terpakai kepada kecederaan, kerugian, atau kerosakan yang disebabkan oleh kecuaiian berat (gross negligence) atau salah laku sengaja (intentional misconduct) oleh Pihak-Pihak yang Dilepaskan, selaras dengan undang-undang Malaysia.

5.0 Persetujuan kepada Proses Tata tertib

5.1 Peserta bersetuju untuk tertakluk kepada bidang kuasa dan proses tata tertib dan rayuan yang digariskan di dalam Buku Panduan (Seksyen 7.3). Peserta bersetuju bahawa tatacara ini akan menjadi forum utama dan muktamad untuk penyelesaian sebarang pertikaian berkaitan pelanggaran Kod Etika.

6.0 Perlindungan Data dan Persetujuan Media

6.1 Peserta bersetuju untuk Penganjur mengumpul, memproses, dan menggunakan data peribadi Peserta bagi tujuan pentadbiran dan pelaksanaan program PBMy.

6.2 Peserta memberi kebenaran kepada Penganjur untuk menggunakan gambar, rakaman video, dan audio Peserta yang diambil semasa aktiviti rasmi PBMy untuk tujuan promosi dan dokumentasi program.

Dengan ini saya, Peserta yang dinamakan di atas, mengesahkan bahawa saya telah membaca dan memahami sepenuhnya terma-terma Perjanjian ini dan bersetuju untuk terikat dengannya.

Tandatangan Peserta: _____

Tarikh: _____

Sekretariat akan menyelenggara lejar kewangan yang berasingan untuk setiap parti. Parti boleh melihat status dana mereka melalui sistem e-PBMy, tetapi semua transaksi keluar/masuk dikawal oleh Sekretariat. Parti yang ingin menggunakan dana mereka perlu mengemukakan permohonan rasmi kepada Sekretariat dengan justifikasi, tertakluk kepada kelulusan. Sekretariat akan menyediakan penyata akaun tahunan bagi setiap parti berdasarkan lejar mereka. Audit akan dijalankan ke atas akaun pusat yang diuruskan oleh Sekretariat.

PENGHARGAAN

Sekretariat Parlimen Belia Malaysia merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada semua pihak yang telah memberikan sokongan dan kerjasama bagi menjayakan penerbitan Buku Panduan Pelaksanaan Parlimen Belia Malaysia.

YB Tan Sri Dato' (Dr.) Johari Abdul

Yang di-Pertua Dewan Rakyat

YBhg. Dato' Ahmad Husaini Abdul Rahman

Ketua Pentadbir Parlimen Malaysia

YBhg. Tan Sri Borhan Dollah

Pengerusi Penasihat Parlimen Belia Malaysia

YBhg. Prof. Dato' Dr. Mohd Foad Sakdan

Ahli Jawatankuasa Penasihat Parlimen Belia Malaysia

YBhg. Ts. Khairul Anuar Ishak

Ahli Jawatankuasa Penasihat Parlimen Belia Malaysia

YBhg. Prof. Madya Dr. Hazman Samsudin

Ahli Jawatankuasa Penasihat Parlimen Belia Malaysia

YBhg. Prof. Madya. Ts. Dr. Noor Haida Mohd Kaus

Ahli Jawatankuasa Penasihat Parlimen Belia Malaysia

Ahli Pasukan Jawatankuasa Sekretariat Parlimen Belia Malaysia

Warga Parlimen Malaysia

Kementerian dan Agensi yang telah bersama – sama menjayakan usaha ini.

Ucapan terima kasih dan setinggi – tinggi penghargaan juga ditujukan kepada semua pihak yang terlibat secara langsung atau tidak langsung bagi menjayakan pembangunan buku panduan ini.

Catatan.

**BUKU PANDUAN
PELAKSANAAN PARLIMEN BELIA
MALAYSIA**

SCAN ME
LINK PDF FILE

Disediakan oleh:

SEKRETARIAT PARLIMEN BELIA MALAYSIA (PBM)

Parlimen Malaysia
Bangunan Parlimen, Jalan Parlimen, Kuala Lumpur
www.parlimen.gov.my

ISBN 978-629-98706-3-0

